

Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016

2016 dccc 6

RHAN 5

COSBAU

PENNOD 2

COSBAU AM FETHU Â DYCHWELYD FFURFLENNI NEU DALU TRETH

Cosbau o dan Bennod 2: cyffredinol

124 Cydarwaith cosbau

- (1) Pan fo person yn agored i fwy nag un gosb o dan adrannau 118 i 120 a bennir drwy gyfeirio at rwymedigaeth i dreth ddatganoledig, ni chaiff y symiau hynny, gyda'i gilydd, fod yn fwy na 100% o'r rhwymedigaeth i'r dreth ddatganoledig.
- (2) Pan fo person yn agored i—
  - (a) cosb o dan y Bennod hon a bennir drwy gyfeirio at rwymedigaeth i dreth ddatganoledig, a
  - (b) unrhyw gosb arall (ac eithrio cosb o dan y Bennod hon) a bennir drwy gyfeirio at yr un rhwymedigaeth i dreth ddatganoledig,mae swm y gosb o dan y Bennod hon i'w ostwng gan swm y gosb arall honno.

125 Gostyngiad arbennig i'r gosb o dan Bennod 2

- (1) Caiff ACC ostwng cosb o dan y Bennod hon os yw'n credu ei bod yn iawn gwneud hynny oherwydd amgylchiadau arbennig.
- (2) Yn is-adran (1), nid yw “amgylchiadau arbennig” yn cynnwys—

- (a) y gallu i dalu, na
  - (b) y ffaith fod y posibilrwydd o golli refeniw gan un person yn cael ei wrthbwysu gan ordaliad posibl gan berson arall.
- (3) Yn is-adran (1), mae'r cyfeiriad at ostwng cosb yn cynnwys cyfeiriad at—
- (a) dileu cosb yn llwyr,
  - (b) gohirio cosb, ac
  - (c) cytuno ar gyfaddawd mewn perthynas ag achos yn ymwneud â chosb.
- (4) Yn yr adran hon mae cyfeiriad at gosb yn cynnwys cyfeiriad at unrhyw log mewn perthynas â chosb.

126 Esgus rhesymol dros fethu â dychwelyd ffurflen dreth neu dalu treth

- (1) Os yw person yn bodloni ACC neu (drwy apêl) y tribiwnlys bod esgus rhesymol dros fethu â dychwelyd ffurflen dreth, nid yw'r person yn agored i gosb o dan adrannau 118 i 120 mewn perthynas â'r methiant.
- (2) Os yw person yn bodloni ACC neu (drwy apêl) y tribiwnlys bod esgus rhesymol dros fethu â thalu treth ddatganoledig, nid yw'r person yn agored i gosb o dan adran 122 mewn perthynas â'r methiant.
- (3) At ddibenion is-adrannau (1) a (2)—
- (a) nid yw prinder arian yn esgus rhesymol oni bai y gellir priodoli hynny i ddigwyddiadau sydd y tu hwnt i reolaeth y person;
  - (b) pan fo person yn dibynnu ar berson arall i wneud unrhyw beth, nid yw hynny'n esgus rhesymol oni bai bod y person cyntaf wedi cymryd gofal rhesymol i osgoi'r methiant;
  - (c) os oedd gan berson esgus rhesymol am y methiant ond bod yr esgus wedi dod i ben, mae'r person i'w drin fel pe bai wedi parhau i fod â'r esgus os caiff y methiant ei gywiro heb oedi afresymol ar ôl i'r esgus ddod i ben.

127 Asesu cosbau o dan Bennod 2

- (1) Pan ddaw person yn agored i gosb o dan y Bennod hon, rhaid i ACC—
- (a) asesu'r gosb,
  - (b) dyroddi hysbysiad i'r person o'r gosb a aseswyd, ac
  - (c) datgan yn yr hysbysiad y cyfnod neu'r trafodiad yr aseswyd y gosb mewn perthynas ag ef.
- (2) Caniateir cyfuno asesiad o gosb o dan y Bennod hon ac asesiad ar gyfer treth ddatganoledig.
- (3) Caniateir gwneud asesiad atodol mewn cysylltiad â chosb o dan adrannau 119 neu 120 os oedd asesiad cynharach yn gweithredu drwy gyfeirio at danamcangyfrif o swm y dreth ddatganoledig y byddai person wedi bod yn agored i'w dalu pe byddai wedi dychwelyd ffurflen dreth.
- (4) Os yw—
- (a) asesiad mewn cysylltiad â chosb o dan adrannau 119 neu 120 yn seiliedig ar swm y dreth ddatganoledig y byddai person wedi bod yn agored i'w dalu pe byddai wedi dychwelyd ffurflen dreth, a
  - (b) ACC yn darganfod bod y rhwymedigaeth honno yn ormodol,

caiff ACC ddyroddi hysbysiad i'r person sy'n agored i'r gosb yn diwygio'r asesiad fel ei fod yn seiliedig ar y swm cywir.

- (5) Caniateir gwneud asesiad atodol mewn cysylltiad â chosb o dan adran 122 os oedd asesiad cynharach yn gweithredu drwy gyfeirio at danamcangyfrif o swm y dreth ddatganoledig a oedd yn daladwy.
- (6) Os yw asesiad mewn cysylltiad â chosb o dan adran 122 yn seiliedig ar swm o dreth sy'n daladwy y mae ACC yn darganfod ei fod yn ormodol, caiff ACC ddyroddi hysbysiad i'r person sy'n agored i'r gosb yn diwygio'r asesiad fel ei fod yn seiliedig ar y swm cywir.
- (7) O ran diwygiad a wneir o dan is-adran (4) neu (6)—
  - (a) nid yw'n effeithio ar ba bryd y mae'n rhaid talu'r gosb, a
  - (b) caniateir ei wneud ar ôl y diwrnod olaf y gellid bod wedi gwneud yr asesiad o dan sylw o dan adran 128.

128 Terfyn amser ar gyfer asesu cosbau o dan Bennod 2

- (1) Rhaid asesu cosb o dan y Bennod hon mewn cysylltiad ag unrhyw swm ar neu cyn y diweddaraaf o ddyddiad A a (pan fo'n gymwys) dyddiad B.
- (2) Dyddiad A yw diwrnod olaf y cyfnod o 2 flynedd sy'n dechrau—
  - (a) yn achos methiant i ddychwelyd ffurflen dreth, â'r dyddiad ffeilio, neu
  - (b) yn achos methiant i dalu treth ddatganoledig, â'r dyddiad cosbi.
- (3) Dyddiad B yw diwrnod olaf y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau—
  - (a) yn achos methiant i ddychwelyd ffurflen dreth—
    - (i) â diwedd y cyfnod apelio ar gyfer yr asesiad o swm y dreth ddatganoledig y byddai person wedi bod yn agored i'w dalu pe byddai'r ffurflen dreth wedi ei dychwelyd, neu
    - (ii) os nad oes asesiad o'r fath, â'r dyddiad y caiff y rhwymedigaeth honno ei chanfod neu'r dyddiad y canfyddir mai dim yw'r rhwymedigaeth;
  - (b) yn achos methiant i dalu treth ddatganoledig—
    - (i) â diwedd y cyfnod apelio ar gyfer yr asesiad o swm y dreth ddatganoledig yr asesir y gosb mewn cysylltiad ag ef, neu
    - (ii) os nad oes asesiad o'r fath, â'r dyddiad y canfyddir y swm hwnnw o dreth ddatganoledig.
- (4) Yn is-adran (2)(b), mae i "dyddiad cosbi" yr ystyr a roddir gan adran 122(2).
- (5) Yn is-adran (3)(a) a (b), ystyr "cyfnod apelio" yw'r diweddaraaf o'r cyfnodau a ganlyn—
  - (a) os na wneir apêl, y cyfnod y gellid gwneud apêl, a
  - (b) os gwneir apêl, y cyfnod sy'n dod i ben pan gaiff ei dyfarnu'n derfynol neu ei thynnu'n ôl.